

**Арча район Советы
КАРАРЫ**

« 14 » сентябрь 2021 ел

№ 79

**Арча муниципаль районы Советының 2014 елның 17 октябрендәге 295
номерлы каары белән расланган Арча муниципаль районының
контроль-хисап палатасы турыйнагы Нигезләмәгә үзгәрешләр керту
хакында (2019 елның 19 июнендәге 254 номерлы үзгәрешләр белән)**

«Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контролль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында»ғы Федераль законга һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 2001 елның 01 июлендәге, 255-ФЗ номерлы Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контролль-хисап органнары эшчәнлеген оештыруның гомуми принциплары турында» 2011 елның 07 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закона яраклаштыру максатыннан Арча район Советы каарар бирде:

1. Арча муниципаль районы Советының 2014 елның 17 октябрендәге 295 номерлы каары (2019 елның 19 июнендәге 254 номерлы үзгәрешләр белән) белән расланган Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының контролль-хисап палатасы турыйнагы Нигезләмәгә түбәндәге үзгәрешләр кертергә:

1) 3 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3 статья. Контроль-хисап палатасының эшчәнлек принциплары

Контроль-хисап палатасы эшчәнлеге законлылык, гаделлек, нәтижәлелек, бәйсезлек, ачыклык һәм хәбәрдарлык принципларына нигезләнә.»;

2) 6 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6 статья. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторлары вазифаларына кандидатураларга таләпләр

1. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторы вазифасына түбәндәге квалификация таләпләренә туры килә торган Россия Федерациясе гражданнары билгеләнә:

1) югары белеме булган;

2) дәүләт, муниципаль идарә, дәүләт, муниципаль контроль (аудит), икътисад, финанс, юриспруденция өлкәсендә кимендә биш ел эш тәҗрибәсে;

3) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, шул исәптән Россия Федерациясенең бюджет законнарын һәм бюджет хокук

мөнәсәбәтләрен жайга сала торган башка норматив хокукий актларны, Россия Федерациясенең тиешле субъекты законнарын һәм башка норматив хокукий актларны, тиешле муниципаль берәмлек уставын һәм вазифаи бурычларны үтәүгә карата башка муниципаль хокукий актларны, шулай ук Россия Федерациясе Хисап палатасы раслаган Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контролль һәм эксперт-аналитик чараларын уздыру өчен тышкы дәүләт һәм муниципаль аудит (контроль) стандартларына карата гомуми таләпләрне белү.";

2. Россия Федерациясе гражданы түбәндәге очракларда контроль-хисап палатасы рәисе вазифасына билгеләнә алмый:

1) аның алышмаган яисә юкка чыгарылмаган хөкем ителүе булу;

2) аның закон көченә кергән суд каары буенча хокуктан файдалануга сәләтsez яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылуды;

3) дәүләт серен тәшкил иткән һәм федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил иткән белешмәләрне күрә алуны рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тартуы, әгәр гражданың дәгъвалана торган вазифасы мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйле булса;

4) Россия Федерациясе гражданлыгы туктатылу яисә чит ил дәүләтэе гражданлыгы (подданствосы) яки яшәүгә рөхсәт яисә Россия Федерациясе гражданының чит дәүләт территориясендә дайими яшәү хокукин раслый торган башка документы булу;

5) әлеге статьяның 3 һәм 4 өлешләрендә каралган нигезләр булу.

3. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторы вазифаларын биләүче гражданнар муниципаль берәмлекнен вәкиллекле органы рәисе, муниципаль берәмлек башлыгы, жирле администрация башлыгы, Арча муниципаль районы территориясендә урнашкан суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре белән яки үги туганлыкта тора алмыйлар (ата-аналары, ире яки хатыны, балалары, бертуганнары, шулай ук иренең (хатынының) бертуганнары, ата-аналары, балалары).

4. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторы, мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижат эшчәнлегеннән тыш, башка туләүле эшчәнлек белән шөгыльләнә алмый. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый.

5. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторы, шулай ук күрсәтелгән вазифаларны биләүгә дәгъва кылучы затлар үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә белешмәләр тапшырырга тиеш.

6. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторы белешмәләр тапшыру елы алдыннан килгән 3 календарь ел өчен (алга таба - хисап чоры) үзенең,

хатынының (иленен) һәм балигъ булмаган балаларының алар тарафыннан кылынган жир кишәрлеге, башка күчесез мәлкәт объекты, транспорт чарасы, кыйммәтле кәгазыләр, акцияләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлар) сатып алуга киткән чыгымнары турында мәгълүмат бирергә бурычлы, сатып алуларның гомуми суммасы әлеге затның һәм аның хатынының (иленен) хисап чорындагы гомуми кеременнән артып китсә, әлеге сатып алуларны башкару өчен тотылган акчаларны алу чыганаклары турында федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында, алар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә белешмәләр тапшырырга тиеш.";

"7. Контроль-хисап палатасы рәисенә һәм аудитына Россия Федерациясе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән муниципаль вазифаларны биләүгә бәйле чикләүләр һәм бурычлар кагыла.»;

3) 7 статьяның 2 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Контроль-хисап органы тәкъдимен яисә курсәтмәсен үтәмәү Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән жаваплылыкка китерә.»;

4) 8 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8 статья. Контроль-хисап палатасының вәкаләтләре

1. Контроль-хисап палатасы түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

1) жирле бюджет чараларының, шулай ук Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда, башка чараларның законлылыгын һәм нәтижәлелеген тикшереп торуны оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) жирле бюджет проектларына экспертиза үткәрү, аның курсәткечләренең нигезлелеген тикшерү һәм анализлау;

3) жирле бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү;

4) "Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин иту өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында" 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы закон нигезендә товарлар, эшләр һәм хезмәтләр сатып алу өлкәсөнә аудит үткәрү;

5) муниципаль милекне формалаштыруның, мондый милек белән идарә итүнең һәм эш итүнең нәтижәлелеген бәяләү һәм мондый милекне формалаштыруның, идарә итүнең һәм аның белән эш итүнең билгеләнгән тәртибен (интеллектуаль эшчәнлек нәтижәләренә аерым хокукларны да кертеп) үтәүне тикшереп тору;

6) жирле бюджет акчалары исәбеннән салым һәм башка ташламалар һәм ёстенлекләр, бюджет кредитлары бирүнең нәтижәлелеген бәяләү, шулай ук муниципаль гарантияләр бирүнең һәм йөкләмәләрне юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар тарафыннан жирле бюджет акчалары һәм муниципаль милектәге мәлкәт исәбеннән башкарылган алыш-бирешләр буенча башка ысууллар белән үтәүне тәэммин итүнең законлылыгын бәяләү;

7) муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләренә кагыльышлы өлешендә муниципаль хокукий актлар проектларына, жирле бюджет керемнәрен Үзгәртүгә китерә торган муниципаль хокукий актлар проектларына, шулай ук муниципаль программаларга (муниципаль программалар проектларына)

экспертиза үткәрү;

8) муниципаль берәмлектә бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган тайпышлышларны бетерү һәм Россия Федерациясе бюджет законнарын камилләштеру буенча тәкъдимнәр әзерләү;

9) квартал саен муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органына һәм муниципаль берәмлек башлыгына агымдагы финанс елда жирле бюджет үтәлешен оештыруны оператив анализлау һәм тикшереп тору, жирле бюджетның үтәлеше турында, үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитик чараларның нәтижәләре турында мәгълүмат тапшыру;

10) муниципаль эчке һәм тышкы бурычның торышын тикшереп тору;

11) муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы компетенциясе чикләрендә стратегик планлаштыру документларында каралган муниципаль берәмлекнең социаль-икътисади үсеше максатларына ирешүнең гамәлгә ашырылуын, куркынычларын һәм нәтижәләрен бәяләү;

12) вәкаләтләр чикләрендә коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларда катнашу;

13) федераль законнарда, Россия Федерациясе субъекты законнарында, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының уставында һәм норматив хокукий актларында билгеләнгән тышкы муниципаль финанс контроле өлкәсендәге башка вәкаләтләр.

2. Контроль-хисап палатасы тарафыннан тышкы финанс контроле түбәндәгеләргә карата гамәлгә ашырыла:

1) жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, муниципаль учреждениеләргә һәм муниципаль унитар предприятиеләргә, шулай ук, әгәр алар муниципаль район милкендәге мәлкәттән файдалансалар, башка оешмаларга карата;

2) дәүләт хакимиите органнарына һәм дәүләт органнарына, бюджеттан тыш дәүләт территориаль фонdlары органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, Россия Федерациясенең тиешле субъектының (муниципаль берәмлекнен) дәүләт (муниципаль) учреждениеләренә һәм унитар предприятиеләренә, шулай ук, әгәр алар Россия Федерациясенең тиешле субъектының (муниципаль берәмлекнен) дәүләт (муниципаль) милкендәге мәлкәттән файдалансалар, башка оешмаларга карата;

3) сатып алулар өлкәсендә мониторинг һәм аудит формасында дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алучы учреждениеләргә карата.»;

5) 17 статьяны түбәндәгे редакциядә бәян итәргә:

«17 статья. Контроль-хисап палатасының күрсәтмәләре һәм тәкъдимнәре

1. Контроль-хисап палатасы тикшерү чаралары уздыру нәтижәләре буенча жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, оешмаларга һәм аларның вазифаи затларына ачыкланган бюджет һәм башка хокук бозуларны һәм житешсезлекләрне бетерү, матди зиян ясауны булдырмау яисә китерелгән зиянны каплау чаралары, җибәрелгән хокук бозуларда гаепле вазифаи затларны җаваплылыкка тарту буенча тәкъдимнәр, шулай ук хокук бозуларны бетерү һәм

кисәтү чараларын күрү өчен күрсәтмәләр бирергә хокуклы.

2. Контроль-хисап палатасы күрсәтмәләре контроль-хисап палатасы рәисе тарафыннан имзалана.

3. Жирле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар, күрсәтмәдә билгеләнгән срокта яки, әгәр срок күрсәтелмәгән булса, күрсәтмә алганнын соң 30 көн эчендә контроль-хисап палатасына күрсәтмәне үтәү нәтижәләре буенча кабул ителгән карарлар һәм чаралар турында язмача хәбәр итәргә тиеш.

4. Аларны кисәтү һәм булдырмау буенча кичектергесез чаралар күрү таләп ителә торган закон бозулар ачыкланган очракта, контроль-хисап палатасының вазифаи затларына тикшерү чаралары үткәрүгә комачаулау, шулай ук күрсәтмәләрне карау сроклары үтәлмәгән очракта, контроль-хисап палатасы жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, тикшерелә торган оешмаларга һәм аларның вазифаи затларына күрсәтмә жибәрә.

5. Контроль-хисап палатасы күрсәтмәсендә ясалган билгеле бер хокук бозуга һәм әлеге күрсәтмәне чыгаруга анык нигез булырга тиеш.

6. Контроль-хисап палатасы күрсәтмәсе контроль-хисап палатасы рәисе тарафыннан имзалана.

7. Контроль-хисап палатасы күрсәтмәсе анда билгеләнгән сроклarda үтәлергә тиеш. Күрсәтмәне үтәү сробы контроль-хисап органы карары буенча озайтылырга мөмкин, ләкин бер тапкырдан да артык түгел.

8. Контроль-хисап палатасы күрсәтмәсен билгеләнгән срокта үтәмәү яисә тиешенчә үтәмәү Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән жаваплылыкка китерә.

9. Контроль чаралар уздырганда муниципаль район бюджеты акчаларын законсыз файдалану фактлары ачыкланган очракта, аларда жинаятын яисә коррупциячел хокук бозу билгеләре булса, контроль-хисап палатасы тикшерү материалларын кичекмәстән хокук саклау органнарына тапшыра.».

2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районы рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) урнаштыру юлы белән халыкка житкәрергә.

3. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Арча муниципаль районы башлыгы урынбасарына йөкләргә.

Арча муниципаль районы башлыгы
Арча район Советы рәисе

И.Г. Нуриев